



Ontwerp en redactie : TPA

Druk : Albe De Coker

Kaart : Els Ruppol

Foto's : TPA

V.U. : Dirk Yzewyn

p/a TPA, Koningin Elisabethlei 16, 2018 Antwerpen

Depot nr:

Copyright tekst, kaart en traject : TPA

De informatie werd met zorg verzameld. Wijzigingen zijn altijd mogelijk, maar vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.



Vereniging zonder winstoogmerk



€ 2

De Meroderoute

fietsen in het gebied de Merode

Westerlo, Laakdal, Herselt, Olen,
Scherpenheuvel-Zichem, Tessenderlo



64,4 km



Antwerpse
KEMPEN

land van buitenpretjes

www.antwerpsekempen.be

Praktische info

Startplaats en parking

1) startplaats - knooppunt 83
dit knooppunt bevindt zich aan de achterzijde van het kasteel van gravin Jeanne de Merode (gemeentehuis), Boerenkrijglaan 61, 2260 Westerlo.

2) Parking
gemeentehuis Westerlo
Boerenkrijglaan 61, 2260 Westerlo
bibliotheek Westerlo
Kasteelpark 5, 2260 Westerlo
sporthal De Beeltjens
Kasteelpark 6, 2260 Westerlo

Hoe fiets je de route?

De route maakt gebruik van de fiets-knooppuntenbewegwijzering van de Antwerpse Kempen. Je volgt de groen-witte bordjes met de knooppuntennummers, zoals opgegeven in de wegbeschrijving in deze brochure.

Lengte

Basistraject: 64,4 km

Verkorting 1: 31,3 km - richting Olen

Verkorting 2: 33,1 km - richting Averbode

Knooppunten:

lus 1:

83 - 80 - 67 - 66 - 65 - 62 - 48 - 70 81 - 83
afstand = 31,3 kilometer

lus 2:

83 - 84 - 88 - 17 - 18 - 25 - 334 - 335 - 15 - 14
13 - 89 - 84 - 83
afstand = 33,1 kilometer

Beide lussen kunnen gecombineerd worden, de totale afstand bedraagt in dat geval 64,4 kilometer.

Legende



Recreatiedomein



Parking



Fietsverhuur



Infokantoor



Café



Veer



Bezoekerscentrum



Kapel



Abdij



Picknick plaats



Museum



Windmolen



Watermolen



Jachthaven



Begijnenhof



Boerderij



Kasteel



Kerk



Natuurdomein

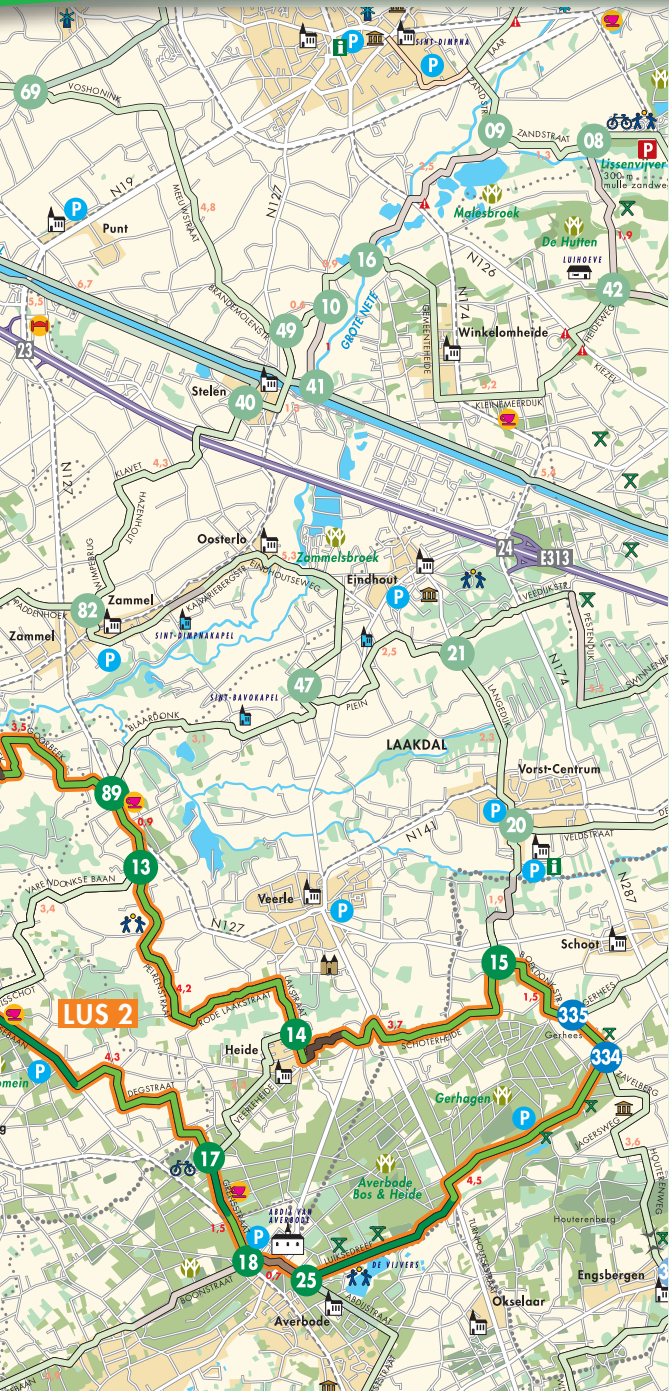
De Meroderoute



-  fietsroute
-  fietsroute (autovrij)
-  fietsroute (onverhard)
-  fietsroute (onverhard en autovrij)
-  fietsknooppunt provincie Antwerpen
-  fietsknooppunt provincie Limburg
-  kilometeraanduiding

0 2 km

MET DANK AAN TOERISME PROVINCIE ANTWERPEN VZW
NADRUK OF AANPASSING ONDER GELIJK WELKE FORM IS VERBODEN
© TPA - © KAARTONTWERP SMETS & RUPPOL



Nuttige adressen

Toerisme Westerlo, Boerenkrijglaan 25, 2260 Westerlo

T 014 54 54 28 - F 014 54 76 56

info@toerismewesterlo.be - www.toerismewesterlo.be

openingsuren

maandag tot vrijdag 9-12 uur en 13-16 uur

vanaf 1 juni tot 15 september

maandag tot vrijdag 9-12 uur en 13-16 uur

zaterdag, zondag en feestdagen 10-12 uur en 13-15 uur

Gemeentebestuur Westerlo, Boerenkrijglaan 61, 2260 Westerlo

T 014 54 75 75

info@westerlo.be - www.westerlo.be

openingsuren

maandag tot vrijdag 9-12 uur

maandagavond 18.30 - 20.30 uur

woensdagnamiddag 14 - 16 uur

Voor meer informatie over de regio beschreven in deze brochure kan u terecht in de toeristische infokantoren van de gemeenten **Westerlo, Laakdal, Herselt, Olen, Scherpenheuvel-Zichem en Tessenderlo**

Surf naar **www.antwerpsekempen.be**

voor up-to-date info, tips en gratis e-zine.

Deze brochure kwam tot stand dankzij de samenwerking tussen de gemeentelijke dienst voor toerisme van Westerlo en Toerisme Westerlo vzw. Met dank aan Toerisme Provincie Antwerpen voor het aanleveren van de kaart.



Monument marktplein Westerlo

De Meroderoute

De geschiedenis van Westerlo is sinds de 15de eeuw nauw verbonden met deze van de familie de Merode. De adellijke familie bepaalde voor een stuk het uitzicht van de gemeente. Getuigen van dit roemrijke verleden zijn nog steeds terug te vinden in het landschap. Het prinselijke kasteel langs de Grote Nete, het kasteel van gravin Jeanne de Merode, diverse monumenten en woningen verwijzen naar de aanwezigheid van deze familie in Westerlo. Daarnaast heeft Westerlo een grote verscheidenheid aan natuurschoon. De statige dreven van het natuurgebied de Beeltjens zijn ideaal om op een rustig tempo te fietsen en te genieten.

Niet alleen de familie de Merode, maar ook de norbertijnen hebben hun stempel gedrukt op deze regio. De kloosterlingen van de abdij van Tongerlo en de abdij van Averbode speelden een belangrijke rol op religieus, sociaal, economisch en politiek vlak. In beide abdijen leven, bidden en werken nog steeds volgelingen van Sint-Norbertus. Een bezoek aan deze abdijen is zeker de moeite waard.

Samen met vijf andere gemeenten vormt Westerlo het domein de Merode, één van de grootste groengebieden van Vlaanderen. Voor dit gebied van 1500 hectare, dat tot het jaar 2000 eigendom was van de familie de Merode, is een overkoepelende visie opgesteld. Gedurende de volgende jaren worden de inrichtingsplannen op het terrein uitgewerkt, zodat je als bezoeker optimaal kan genieten van deze mooie waardevolle streek.

Lus 1 - startplaats - knooppunt 83

We starten onze fietstocht aan knooppunt 83 achter het kasteel van gravin Jeanne de Merode, vandaag gemeentehuis van Westerlo, Boerenkrijglaan 61. Er is parkeergelegenheid bij het gemeentehuis, aan de gemeentelijke bibliotheek en sporthal. In het park van het kasteel staan enkele banken waar je kan picknicken.



De Beeltjens

Knooppunt



Onmiddellijk na de start aan knooppunt 83 komen we in het natuurgebied de Beeltjens waar we over onverharde verkeersvrije wegen door de prachtige natuur fietsen. Na het verlaten van het natuurgebied fietsen we verder langs rustige wegen, waarvan opnieuw een klein stukje onverhard, naar knooppunt 80.

Beeltjens

Het natuurgebied de Beeltjens was tot begin 2004 eigendom van de familie de Merode. Einde 2005 werd dit gebied verkocht aan de Stichting Kempens Landschap. Deze vzw zal samen met het gemeentebestuur van Westerlo en het Agentschap voor Natuur en Bos de toekomst van dit waardevolle stukje natuur veilig stellen. De Beeltjens zijn vooral bekend omwille van de statige dreven en de grote verscheidenheid aan naald- en loofbomen. Bijzonder mooi is 'de ster', een plaats waar acht dreven samenkomen. Het loont de moeite om je fiets hier even aan de kant te zetten en te genieten van de rust en stilte.

Knooppunt



Tussen knooppunt 80 en 67 fietsen we langs landelijke wegen in een landschap met plattelandskarakter. Opgelet bij het oversteken van de N152, de Olenseweg!



Kamp C

Knooppunt



Tussen knooppunt 67 en 66 fietsen we over een lijnrecht verkeersvrij fietspad. Dit fietspad werd aangelegd op het voormalige spoorwegtraject dat de stations van Herentals en Aarschot met elkaar verbond.

Het fietspad tussen knooppunt 66 en knooppunt 65 volgt ook het traject van een voormalige spoorweg. Deze spoorweg werd aangelegd op een militair domein (Kamp C) dat was uitgerust voor het Britse leger dat er aanwezig was van 1952 tot 1989. We moeten weer de drukke N152 oversteken, dus opgelet !

Provinciaal Centrum voor Duurzaam Bouwen en Wonen

In 1992 werd het voormalige Britse militaire domein, gelegen langs de Britselaan in Oosterwijk, overgedragen aan het Belgisch Ministerie van Landsverdediging dat het domein een tijdlang gebruikte als depot.

In 1999 kocht het provinciebestuur van Antwerpen het domein van 10 hectare aan en gaf er een nieuwe bestemming aan. In 2003 opende het Provinciaal Informatiecentrum voor Duurzaam Bouwen en Wonen haar deuren. Het infocentrum en de permanente tentoonstelling op Kamp C tonen je wat duurzaam bouwen en wonen is. Er staat ook een laag energiehuis dat volgens bio-ecologische principes is gebouwd. Andere blikvangers zijn het duurzaam bedrijventrum, De Basis en het 'mierepad' dat op een leuke en kindvriendelijke manier alles vertelt over duurzaam bosbeheer. Stap zeker even van je fiets voor een bezoek. Je bent welkom van maandag tot vrijdag tussen 8.30 uur en 17 uur.



Streekmuseum van de Zuiderkempen

Knooppunt



Albertkanaal

Omdat in de jaren twintig de bestaande Kempense kanalen niet meer voldeden als verbindingsweg tussen de Schelde en de Maas werd beslist een directe verbinding te maken. In 1930 werd gestart met de graafwerken van het Albertkanaal, genoemd naar koning Albert I. De officiële inhuldiging van het kanaal had plaats op 30 juli 1939. Het kanaal heeft een totale lengte van bijna 130 kilometer en om het hoogteverschil van 56 meter tussen Luik en Antwerpen te overbruggen werden er zes sluiscomplexen voorzien. Het sluiscomplex in Olen bestond uit twee grote sluisen van 136 meter lang en één kleine sluis van 55 meter lang. Tijdens moderniseringswerken die in de jaren zestig startten, werd de kleine sluis in Olen vervangen door een grote duwvaartsluis.

Streekmuseum van de Zuiderkempen

Het streekmuseum van de Zuiderkempen of heemkundig museum is ondergebracht in de voormalige 18de eeuwse pastorie van Oevel, gebouwd door de norbertijnen van Tongerlo. In het museum zijn allerlei elementen terug te vinden uit het volkse verleden van de Kempen. Men treft er verschillende oude interieurs aan. Het gereedschap van oude ambachten, de landbouwtuigen en diverse folkloristische voorwerpen geven een beeld van het vroegere leven in de Kempen.



Sterschotsbos

Knooppunt



Sterschotsbos

Aan de rechterkant van de weg tussen knooppunt 48 en knooppunt 70 is het Sterschotsbos gelegen. Dit bos maakte vroeger deel uit van een groot bos- en heidegebied dat Sterschotseheide werd genoemd. Ook hier verwijst “ster” naar een plaats waar verschillende dreven samenkwamen in de vorm van een ster. Tot aan de Franse Revolutie was dit bos eigendom van de abdij van Tongerlo. Daarna kwam het in privé-handen. In 1950 werd het onteigend en gedeeltelijk ingericht als militair domein. Men bouwde er loodsen en waterreservoirs, legde een wegennet aan en installeerde een rioleringsstelsel. Sinds enkele jaren heeft het Agentschap voor Natuur en Bos het beheer over dit gebied en werden er verschillende gebouwen en pleinen afgebroken om de natuur de kans te geven zich weer ten volle te ontwikkelen.



Norbertijnenabdij Tongerlo

Knooppunt



Het fietspad in de Oevelsedreef brengt ons van knooppunt 70 naar knooppunt 81. Maar voor we daar arriveren, moeten we zeker even van onze fiets stappen om een bezoek te brengen aan de abdij van Tongerlo.

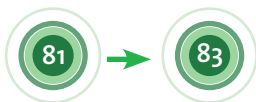
Norbertijnenabdij Tongerlo

Op verzoek van een plaatselijke grootgrondbezitter kwamen omstreeks 1130 enkele norbertijnen zich op zijn landgoed in Tongerlo vestigen. De jonge kloostergemeenschap legde zich, naast koorgebed en bezinning, toe op het ontginnen en in cultuur brengen van landbouwgrond. Ook nu nog leven, bidden en werken hier volgelingen van Sint-Norbertus. Een eeuwenoude lindendreef leidt via het poortgebouw naar het binnenplein van de abdij. Rond dit plein ontdek je talrijke gebouwen in de meest uiteenlopende bouwstijlen. Centraal staat de tiendschuur. Hierin kan je een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van de abdij en een film over het kloosterleven bekijken. Ook het da Vincimuseum met de best bewaarde replica van het “Laatste Avondmaal” van Leonardo da Vinci is een bezoek waard.



Kasteel van gravin Jeanne de Merode

Knooppunt



Via de Boerenkrijglaan fietsen we van knooppunt 81 naar knooppunt 83. Het fietspad in de Boerenkrijglaan is omzoomd met lindebomen waardoor het er aangenaam fietsen is.

Na 31,3 kilometer arriveren we aan het kasteel van gravin Jeanne de Merode waar we onze fietstocht gestart zijn. Je kan hier je tocht beëindigen of je kan verder fietsen richting knooppunt 84 voor een rit van 33,1 kilometer.

Lus 2

startplaats - knooppunt 83

We starten onze fietstocht aan knooppunt 83 achter het kasteel van gravin Jeanne de Merode, vandaag gemeentehuis van Westerlo, Boerenkrijglaan 61. Er is parkeergelegenheid bij het gemeentehuis, aan de gemeentelijke bibliotheek en sporthal. In het park van het kasteel staan enkele banken waar je kan picknicken.



Lindeboom Grote Markt Westerlo

Knooppunt



Via de voetgangerstunnel onder de drukke de Merodedreef komen we in het centrum van Westerlo, waar je enkele cafés, snackbars en tavernes voor een hapje en een drankje kan vinden. We verlaten het marktplein via de Rietstraat om door een mooi stukje natuur te fietsen.

Marktplein Westerlo

Het marktplein heeft de vorm van een uitgerekte driehoek, dit is een verwijzing naar de Frankische oorsprong van het plein. Op het marktplein staat een oude, statige linde die hier zou geplant zijn voor 1630. De linde wordt ondersteund door een gietijzeren geraamte. Het is aangenaam vertoeven op één van de banken onder deze boom.

Verderop op het marktplein staat een witmarmeren standbeeld dat werd opgericht ter ere van graaf Henri de Merode. Hij was burgemeester van Westerlo van 1892 tot 1908 en minister van buitenlandse zaken.

Aan het uiteinde van het marktplein staat de Sint Lambertuskerk, die samen met het omringende kerkhof beschermd is als monument en landschap. De oudste gedeelten van de kerk dateren van 1416 en zijn opgetrokken in ijzerzandsteen. Later werd de kerk uitgebreid met een bakstenen schip en toren. Tegen de oostgevel van de kerk bevindt zich een kapel, gebouwd in opdracht van de adellijke familie de Merode.



Kasteel prins de Merode

Knooppunt



Vanaf knooppunt 84 fietsen we een heel eind over een onverharde, maar goed berijdbare verkeersvrije weg. Via de “Lange brug” steken we de Grote Nete over en komen zo op het grondgebied van de gemeente Herselt.

Wanneer we juist voorbij de “Lange brug” het traject even verlaten en het smalle paadje op de linkeroever van de Grote Nete volgen, kunnen we het kasteel van prins de Merode goed bekijken. We keren daarna via hetzelfde paadje terug naar de “Lange brug” voor het vervolg van onze fietstocht.

De Diestsebaan leidt ons door het domein Hertberg. Knooppunt 88 is de ideale vertrekplaats voor wandelingen in het domein Hertberg. Langs landelijke wegen fietsen we verder naar knooppunt 17.

Kasteel prins de Merode

Het prachtige kasteel van prins de Merode wordt nog steeds bewoond door afstammelingen van de familie de Merode. De grondvesten van de eerste burcht dateren uit de 11 de eeuw. Begin 1300 werd de basis gelegd van het huidige kasteel. De donjon die werd opgetrokken in ijzerzandsteen is het oudste deel en vormt de kern van het kasteel. In de loop van de geschiedenis werd het kasteel meermaals uitgebreid en gemoderniseerd door diverse leden van de familie de Merode. Het kasteel en bijhorende landschapspark zijn enkel toegankelijk tijdens de kasteelfeesten, het eerste weekend van juli.



Klompenmuseum - Den Eik

Hertberg

Het domein Hertberg vormt de overgang tussen de Kempen en het Hageland en ligt tussen Westerlo en Averbode op het grondgebied Herselt en was tot begin 2004 eigendom van de familie de Merode. Het provinciebestuur van Antwerpen richtte het gebied in voor passieve recreatie met de nadruk op natuurbeleving en zorgde voor het beheer. Het provinciebestuur van Antwerpen en het Agentschap voor Natuur en Bos zijn sinds begin 2006 de nieuwe eigenaar van dit indrukwekkende stuk natuur van 405 ha. Het uitzicht van Hertberg is zeer gevarieerd. Dennen van meer dan een eeuw oud wisselen af met jonge beplanting. Naast berken- en beukenbomen zijn er nog diverse andere soorten loofbomen aanwezig.

Knooppunt



Klompenmuseum - Den Eik

Steeds minder mensen zijn vertrouwd met klompen. Na WO II werden ze massaal vervangen door ander schoeisel. Nu zijn we al zover dat de generaties die nu geboren worden er helemaal niet meer mee vertrouwd zijn. Ook de klompenmaker is een uitstervend ras, hoewel ... Dat geldt niet voor dit museum. Sinds 1988 bestaat in Laakdal een Klompenmuseum. De Vrienden van het Museum vzw richtten het op als eerbetoon en herinnering aan de klompenmakers die in de 19de en de 20ste eeuw Laakdal en omstreken van schoeisel voorzagen. Vooral de deelgemeente Vorst, waar het museum oorspronkelijk gevestigd was, was een mekka van de klompennijverheid met export in de hele regio. Het museum biedt een overzicht van de ambachtelijke en de mechanische klompenmakerij, men kan er leren klompen maken, men kan er klompen kopen ...



norbertijnenabdij Averbode

Het gebouw aan de straatkant herbergt Afspanning Den Eik. Hier kan u terecht voor meer informatie over de streek en over het domein de Merode. Verpozen kan bij een heerlijk streekbiertje of een hapje.

Nadat we de provinciegrens tussen Antwerpen en Vlaams-Brabant hebben overschreden, bereiken we via een klimmetje over een parkeerterrein de norbertijnenabdij van Averbode. Het loont beslist de moeite om even een kijkje te nemen op het binnenplein en in de prachtige kerk van de abdij. En we mogen natuurlijk niet vergeten om een ijsje te eten aan één van de ijskarretjes tegenover de abdij.

Norbertijnenabdij Averbode

Op de plaats waar de provincies Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant elkaar ontmoeten werd rond 1134 de norbertijnenabdij van Averbode gesticht. De gemeenschap van Averbode was aanvankelijk zeer bescheiden, maar al na enkele tientallen jaren moesten de abdijgebouwen worden vergroot en werd er een nieuwe kerk gebouwd. Na drie succesvolle eeuwen kende de abdij in de 15de en 16de eeuw veel tegenslag. Vanaf de 17de eeuw keerde de rust weer en begon er een periode van rust en welvaart waarin de kloostergebouwen werden vernieuwd. In die periode werd er ook een barokke abdijskerk gebouwd.

De Franse Revolutie beëindigde de werkzaamheden van de abdij, maar na een onderbreking van veertig jaar werd de abdij in 1834 hersticht. Tot op de dag van vandaag leiden de kloosterlingen een leven in dienst van de medemens. Meest gekend is de abdij natuurlijk voor de jeugdtijdschriften die ze gedurende vele jaren heeft gedrukt. Doremi, Zonneland, Top en Vlaamse Filmpjes werden door honderdduizenden kinderen en jongeren gelezen.



Gerhagen

Knooppunt



Van knooppunt 25 fietsen we naar knooppunt 334. We fietsen door het domein de Merode in de richting van de gemeente Tessenderlo in de provincie Limburg. We doorkruisen prachtige stukken natuur en op verschillende plaatsen onderweg staan banken om er in alle rust van te genieten. Opgelet bij het oversteken van de N127, de Turnhoutsebaan! Op het grondgebied Tessenderlo fietsen we verder door het natuurgebied Gerhagen.

Gerhagen

Het natuurgebied Gerhagen, het wandelparadijs van Tessenderlo is 945 ha groot. Sinds honderd jaar beheersen dennenbossen het landschap, voordien was er vooral heide en ven aanwezig. In het grootste deel van het gebied heeft de wandelaar vrij toegang. Hij kan één van de uitgestippelde wandelpaden volgen.

Vanaf de jaren 1960 nam de recreatieve belangstelling voor het gebied toe en werd er geleidelijk, vooral onder impuls van de plaatselijke VVV, een infrastructuur uitgebouwd met de panoramische VVV-toren (18,75 m hoog) en het bosmuseum aan “de zandberg”, een landduin die het hart van het gebied vormt. Gerhagen is een natuurgebied waar de wandelaar en fietser of zachte recreant van harte welkom is.



Lange Brug Westerlo

Knooppunt



Tussen knooppunt 334, knooppunt 335 en knooppunt 15 blijven we over het grondgebied van de gemeente Tessenderlo fietsen. We bevinden ons nu in een meer open landschap met een plattelandskarakter met velden en weiden.

Knooppunt



Het traject tussen knooppunt 15 en knooppunt 14 brengt ons in Veerle-Heide. Veerle-Heide behoort tot Veerle dat een deelgemeente is van Laakdal.

We hebben ondertussen ook de provinciegrens overgestoken, we zijn opnieuw in de provincie Antwerpen. Opgelet ! We moeten weer de drukke weg N 127 oversteken.

Knooppunt



Van knooppunt 14 fietsen we via knooppunt 13 naar knooppunt 89. We fietsen steeds over rustige, landelijke wegen op het grondgebied van de gemeente Veerle.



Kaaibeekhoeve

Knooppunt



Tussen knooppunt 89 en 84 fietsen we over het grondgebied van Herselt om Westerlo te bereiken. Een onverharde weg leidt ons naar de Grote Nete. De Kaaibeekhoeve herinnert ons aan de aanwezigheid van de familie de Merode.

Kaaibeekhoeve

Deze hoeve is het oudste, nog bewaarde gebouw van Herselt. De vroegste bronnen over de Kaaibeekhoeve gaan terug tot 1270. De omwalde hoeve kreeg in 1686 haar huidig uitzicht. De gevels in bak- en zandsteen met kruiskozijnen, de korfboogdeur en het dakvenster met laaddeur maken het tot een echte herenhoeve. De stallen en schuur getuigen van het belang van deze uitbating door de eeuwen heen. Nadat de hoeve vaak van eigenaar verwisselde kwam ze in het bezit van de familie de Merode.

Knooppunt 84 is op 't Riet gelegen, een rustig stukje natuur langs de oevers van de Grote Nete. In tijden van gevaar was dit gebied, volledig ingesloten met water, een toevluchtsoord voor de dorpelingen en hun vee. De gilde die een uitkijkpost had in het kasteel en in de kerk waarschuwde de bevolking bij onraad. De gilde hield ook haar schietoefeningen op 't Riet. De schietboom van de huidige wip heeft een hoogte van 23 meter en werd in 2003 geschonken door prins de Merode. De vorige schietboom stond er van 1951 tot 2002 toen hij geveld werd door een storm.

Via het marktplein van Westerlo fietsen we in de richting van knooppunt 83. Na een rit van 33,1 km bereiken we de plaats waar we onze fietstocht gestart zijn.